

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 194825 24 Gž 2
Novi Travnik, 25.2.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Senad Begović, kao predsjednik vijeća, Aida Pezer-Alić i Alma Islamović, kao članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H.S. iz B., ..., zastupanog po punomoćnica Ljubović Aida advokatici iz Zenice ul. Sestara Ditrich br.2, protiv tuženog H.S. iz F., ..., zastupanog po punomoćniku Mirsada Beganović-Žutić, advokatu iz Sarajeva ul.Radićeva 2, radi opoziva ugovora o poklonu i odluke o imenovanju direktora, vrijednost spora 10.001,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 194825 24 P 2 od 25.6.2024.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25.2.2025. godine, donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 194825 24 P 2 od 25.6.2024.godine potvrđuje.

Odbijaju se stranke sa zahtjevima za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovanim.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda, stavom prvim izreke, odbijen je tužbeni zahtjev:“

Opoziva se Ugovor o poklonu sačinjen kod Pere Barbića notara iz Busovače pod brojem OPU-IP-216/2020 od 26.10.2021.godine. Dosljedno tome tuženi je dužan trpjeti da se na osnovu ove presude briše upis tuženog proveden u katastarskom operatu Općine Busovača i uspostavi ranije posjedovno stanje.

Opoziva se ugovor o prijenosu udjela u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine između tužitelja i tuženog kao i Odluka o razrješenju i imenovanju direktora u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine između tužitelja i tuženog, te se nalaže tuženom da poduzme radnje radi uspostave ranije vlasničke strukture i odluke o razrješenju dužnosti direktora ili da tužitelj na osnovu ove presude izvrši promjene u vlasničkoj strukturi i licu ovlaštenom za zastupanje društva kod Općinskog suda u Travniku, a sve zbog iskazane neblagodarnosti tuženog u odnosu na poklonoprimca- tužitelja, kao i zbog nemanja nužnih sredstava za život poklonodavca, te da mu se naknade troškovi parničnog postupka, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.“

Stavom drugim, obavezan je tužitelj da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 3.369,60 KM.

Blagovremeno izjavljenom žalbom presudu pobija tužitelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede odredaba Zakona o parničnom postupku i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da drugostepeni sud žalbu

uvaži, pobijanu presudu preinači i u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka. U žalbi se ističe da smatra da je pogrešan zaključak prvostepenog suda tužitelj nije dokazao da je tuženi izvršio grubu neblagodarnosti odnosno nezahvalnost prema tužitelju i da slijedom toga nema mjesta za opoziv ugovora o poklonu, koji je posljedica pogrešne primjena čl. 8. ZPP. Smatra je svojim iskazom dokazao da je učinio poklon prema tuženom, da je nakon nekog vremena od potpisivanja ugovora o poklonu i ugovora o prenosu udjela ostao zaposlen u firmi DRVOPLAST d.o.o. da bi u septembru mjesecu objavljen bez dostavljanja dokumentacije kako bi se blagovremeno mogao prijaviti na Biro i ostvariti naknadu. Nadalje, svojim iskazom je dokazao da je društvo DRVOPLAST d.o.o., čiji je zakonski zastupnik tuženi, prestalo da plaća električnu energiju za poslovni prostor koji društvo koristi, pa samim time i kuću u kojoj tuženi živi, zbog čega je tužitelj, pored toga što je ostao bez sredstava za život, bio primoran da plati iznos ukupno potrošene električne energije, kako bi mu uključili struju i kako bi imao osnov za normalan život. Sve to očigledno nije dovoljan pokazatelj prvostepenom sudu, neblagodarnog ponašanja samog tuženog prema tužitelju. Iako je tužitelj svoje navode potkrijepio materijalnim dokazima, koji su usvojeni na glavnoj raspravi, obzirom da ih tužitelj nije mogao ranije predložiti. Da je prvostepeni sud savjesno i brižljivo cijenio sve dokaze pojedinačno, pa tako iskaz tužitelja zajedno sa materijalnim dokazom Inspektorata od 6.6.2022.g. utvrdio bi da je tuženi iskoristio svoj položaj zakonskog zastupnika u društvu DRVOPLAST d.o.o. i nezakonito otpustio tužitelja sa radnog mjesta bez da mu je uručio pisanu odluku o otkazu ugovora o radu zbog čega je izgubio pripadajuća prava, odnosno naknadu za nezaposlene. Time je tuženi, imajući posebno u vidu, godine starosti tužitelja i nemogućnost pronalaska novog radnog mjesta, tužitelja praktično ostavio bez neophodnih sredstava za život. Nadalje tuženi se ne brine i ne pomaže tužitelju, čak šta više i ne razgovara sa svojim ocem, pa mu nije niti finansijska potpora, niti moralna, a što bi kao poklonoprimalac sasvim sigurno trebao. Nadalje, ponašanje tuženog prema tužitelju, a koje potvrđuje iskaz samog tužitelja, su i podnesene tužbe za povrat pokretnih stvari, koje je tuženi otuđio od tužitelja, a koje nisu bile predmet poklona, kao i tužba za neosnovano obogaćenje za plaćenu električnu energiju. Pravosnažnom presudom Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 062097 22 P od 06.01.2023.g., koja je potvrđena presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 49 0 P 062097 23 GŽ od 21.12.2023.g., a koje su kao dokaz izvedene na glavnoj raspravi od 10.05.2024.g., samo dodatno potvrđuju navode tužitelja o ponašanju tuženog prema njemu. Isti čak nije dobrovoljnim putem platio dosuđeni iznos novca, što je još jedan od dokaza neblagodarnog ponašanja prema tužitelju, a što sud svakako nije cijenio niti je obrazložio u svojoj presudi. Da je prvostepeni sud pravilno cijenio sve dokaze, utvrdio bi da se tuženi sasvim sigurno prema tužitelju ponaša sa grubom nezahvalnošću, pa čak da su istom malo sve nekretnine, kao i udio u firmi, koje mu je tužitelj poklonio, pa odbija da plati električnu energiju za dio koji potroši društvo čiji je direktor, ostavljajući tužitelja bez električne energije, a samim otkazom i bez sredstava za život. Na drugi način se nije potrudio da tužitelju obezbijedi sredstva za život, niti ga tužitelj uopšte zanima. Predmetnom odlukom, prvostepeni sud očito opravda i tuženom daje „krila“ da prema poklonodavca nije dužan apsolutno ništa, da ne treba da zna za njega i da ga može „zafrkati“ gdje god i kako god može. Nadalje sud u odluci utvrđuje da je tuženi podnio krivičnu prijavu protiv tužitelja zbog otuđenja stvari, ali tužitelju nije jasno na osnovu čega je to sud utvrdio. Posebno imajući u vidu da tuženi nije dokazao da je takva prijava uopšte izvršena, jer nije dostavljen dokaz da je ista predana, zbog čega tužitelj smatra da je

sastavljena samo za potrebe ovog predmeta. Pored toga pogrešan je zaključak prvostepenog suda da je tužitelj nezakonito podizao novac sa računa društva, kada je i po iskazu samog tuženog imao ovlaštenje za isto, jer tuženi kao zakonski zastupnik društva nije uradio apsolutno ništa da bi eventualno spriječio navodno neovlašteno podizanje novca sa računa društva odnosno zatražio povrat kartice, ugasio karticu ili slično, što ukazuje samo na činjenicu postojanja ovlaštenje i namjenskog trošenja novca za potrebe društva. Ali uprkos tome, prvostepeni sud iz njemu samo znanih razloga utvrđuje da se otkaz ugovora o radu u društvu DRVOPLAST d.o.o. ne može smatrati kao čin blagodarnosti. Očigledno da prvostepeni sud opravdava čin tuženog, ostaviti svog oca bez sredstava za izdržavanje i radnog odnosa koji će istom obezbijedi sredstva za preživljavanje, kao očigledno stvar koja kao takva treba da bude i da uz sve to kao nagradu-poklon treba da Od svog oca dobije imovinu koja je predmet tužbenog zahtjeva, kao nagradu za takvo ponašanje. Posebno prvostepeni sud nije cijenio sveukupnost dokaza jer iz rješenja o otkazu tužitelju proizilazi da je to zbog smanjenog obima posla, a ne zbog navodnog neovlaštenog trošenja novca, što je u suprotnosti sa materijalnim dokazima iz spisa, ali uprkos tome prvostepeni sud poklanja vjeru iskazu tuženog umjesto materijalnim dokazima. Zbog čega prvostepeni sud vjeruje iskazu tuženom, iako je u suprotnosti sa materijalnim dokazima, to tužitelju nije jasno, a suprotno tome smatra da tužitelj nije dokazao grubu neblagodarnosti jer nije bilo fizičkog sukoba. Da je sud pravilno cijenio pojedinačne dokaze i dokaze u njihovoj sveukupnosti, jasno je da bi i odluka prvostepenog suda bila sasvim drugačija. Kada se pri tome doda i pogrešno utvrđeno činjenično stanje, jer dokazi nisu pravilno cijeni, to je jasno da je onda pogrešno primijenjeno i materijalno pravo, te da je odluka prvostepenog suda nezakonita. Apsurdno je da prvostepeni sud smatra da u situaciji kada je tužitelj poklonio svu svoju imovinu, Od strane tuženog nakon izvršenog poklona ostao bez neophodnih sredstava za život, pomoći koja mu kao nezaposlenoj osobi pripada, u periodu kada je faktički pred penziju, bez mogućnosti zaposlenja, bez ikakve pomoći od strane tuženog bilo finansijske bilo moralne, bez komunikacije sa tuženim, nije izvršena neblagodarnosti i istu tužitelj nije dokazao. Tužitelj je nadalje dostavio drugostepenom sudu uz svoju žalbu od 19.09.2022.g. snimak odnosno fizički napad tuženog na tužitelja, pri kojem su tužitelju nanesene teške tjelesne povrede, a koji snimak nije mogao ranije dostaviti tužitelj obzirom da nije mogao doći u posjed istog. Napad na tužitelja dogodio se nakon zaključenja pripremnog ročišta, a u posjed tužitelj je isti dobio nakon zaključenja glavne rasprave, pa smatramo da se isti trebao i morao provesti kao dokaz. Opreza radi, tužitelj nadalje ističe da je prvostepeni sud nezakonito prihvatio izvođenje dokaza na glavnoj raspravi od strane tuženog i to Aktuelni izvod iz sudskog registra broj: 0510-RegZ-22-001904 od 29.12.2022.g. Tuženi nije dokazao niti pokušao dokazati da ranije nije mogao dostaviti navedeni Izvod iz sudskog registra, posebno ističući datum od kada datira Izvod iz sudskog registra, kao i činjenicu da uvid u registar može ostvariti bilo ko, jer se radi o javnoj knjizi. Na temelju tako nezakonito izvedenog dokaza, prvostepeni sud temelji svoju odluku. Nadalje tužitelj ističe da prvostepeni nije postupio prema uputama Kantonalnog suda Novi Travnik iz rješenja broj: 51 0 P 194825 22 Gž od 13.09.2023.g., te nije cijenio dokaze na način propisan članom 8. ZPP-a, niti je otklonio nedostatke na koje je uputio drugostepeni sud. Obzirom na prednje činjenice iz žalbe, neosnovana je odluka o troškovima postupka, tako da tuženom ne pripadaju troškovi postupka, obzirom da isti nije uspio u parnici.

U odgovoru na žalbu osporava se osnovanost žalbe sa prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana i obaveže tužitelj na naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 1.053,00 KM.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta ZPP), drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Žalba je neosnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za opoziv Ugovora o poklonu zaključenog kod Pere Barbića notara iz Busovače pod brojem OPU-IP-216/2020 od 26.10.2021.godine, Ugovora o prijenosu udjela u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine zaključenog između tužitelja i tuženog kao i Odluke o razrješenju i imenovanju direktora u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine sa zahtjevom da se nalaži tuženom da poduzme radnje radi uspostave ranije vlasničke strukture i odluke o razrješenju dužnosti direktora ili da tužitelj na osnovu ove presude izvrši promjene u vlasničkoj strukturi i licu ovlaštenom za zastupanje društva kod Općinskog suda u Travniku, a sve zbog iskazane neblagodarnosti tuženog u odnosu na poklonoprimca- tužitelja, kao i zbog nemanja nužnih sredstava za život poklonodavca, te da mu se naknade troškovi parničnog postupka, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.“ Postupajući po predmetu Općinski sud u Travniku je dana 5.8.2022.godine donio presudu kojom je odbijen zahtjev tužitelja protiv koje je tužitelj izjavio žalbu koja je odlukom Kantonalnog suda u Novom Travniku 51 0 P 194825 22 GŽ od 13.9.2023. godine uvažena, presuda ukinuta i predmet vraćen na ponovni postupak zbog povrede čl. 8. i 191. stav 4. ZPP, odnosno propusta suda da cijeni sve dokaze zajedno i obrazloži odluku. U ponovnom postupku sud je shodno uputama održao glavnu raspravu i donio pobijanu odluku.

Iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi da su parnične stranke pred sudom, u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o parničnom postupku, iznijele sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvele dokaze koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da sljedeće:

- da je među parničnim strankama nesporno da su dana 26.10.2020.godine kod notara Pere Barbić iz Busovače zaključili Ugovor o darovanju nekretnina, te nakon toga i Ugovor o prijenosu udjela u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača, kao i da je istog dana donesena i Odluka o razrješenju tužitelja kao direktora društva „Drvoplast“ d.o.o. Busovača, a koju je potpisao tuženi, koji kao osnivač na kojeg je prethodno prenesen udio imenuje sebe za direktora,
- zaključenju spornih ugovora je prethodila brakorazvodna parnica između supruge tužitelja i majke tuženog sa ciljem da se supruga tužitelja osujeti u namjeri da na toj imovini stekne suvlasnički dio na temelju bračne stečevine,
- predmet Ugovor o darovanju nekretnina broj OPU-IP 216/2020 od 26.10.2020.godine su nekretnine koja su upisane u posjedovnom listu 1003 k.o. ... i posjedovnom listu 1448 k.o.... , koje su na dan 23.10.2020.godine, tj. prije

zaključenja ugovora bile upisane kao posjed tužitelja, u ukupnoj površini od 113.244 m²,

-da je članom 6. Ugovora ugovoreno da su stranke saglasne da se izvrši upis zadržavanja doživotnog prava uživanja i korištenja predmetnih nekretnina za darodavca, kao i zabrane prodaje, otuđenja ili bilo kakvog opterećenja predmetnih nekretnina bez saglasnosti tužitelja,

-da je isti dan (26.10.2020.godine) između stranka zaključen Ugovor o prijenosu udjela u Društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine kojim se prenosi vlasnički udio u poslovnom subjektu „Drvooplast“ d.o.o. Busovača, sa tužitelja na tuženog bez naknade, te da su nakon toga potpisali stranaka ovjereni kod općine Busovača pod brojem 15423, na osnovu kojeg je na osnovu rješenja Općinskog suda u Travniku broj 051-0-Reg-20-000512 od 6.1.2021.godine kao član društva upisan H.S. koji je ujedno i direktor društva,

-da je tužitelj i nakon sačinjavanja ugovora i razrješenja sa pozicije direktora društva nastavio da radi u društvu nakon čega mu je prestao radni odnos po osnovu Rješenja o prestanku radnog odnosa sa danom 14.9.2021.godine iz razloga smanjenja obima poslovanja, sa plaćama koje su mu isplaćene zaključno sa junom 2021.godine nakon čega je tužitelj objavljen u Poreznoj upravi na osnovu obrasca koji je predat dana 13.9.2021.godine sa datumom objave 14.9.2021.godine,

-da je tužitelj raspolagao sredstvima društva „DRVOPLAST“ d.o.o. Busovača i nakon što je razriješen dužnosti direktora društva tj. od 26.10.2020.godine podižući novčane iznose u rasponu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM sa računa „Drvoplast“ d.o.o. Busovača na osnovu biznis kartice firme Drvoplast,

-da je tužitelj jedini član društva i osnivač pravnog lica pod nazivom KORITO d.o.o. Busovača, sa sjedištem Podstijena bb Busovača, upisano na MBS 51-01-0007-22 (stari broj 43-01-0471-17), koje prema aktuelnom izvodu iz sudskog registra Općinskog suda u Travniku broj 051-0-RegZ-22-001904 od 29.12.2022.godine ima sjedište na istoj adresi kao i pravno lice DRVOPLAST“ d.o.o. Busovača,

-da je tužitelj i nakon razrješenja istupao prema trećim licima kao zakonski zastupnik pravnog lica Drvoplast“ d.o.o. Busovača pa je nakon isključenja električne energije izvršenog na osnovu naloga za isključenje- usključenje i očitavanje krajnjeg kupca izdatog od JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo od 30.11.2021.godine zaključio Sporazum o plaćanju električne energije/ zatezne kamate na rate koji je zaključen između „Elektroprivrede BiH“, d.d. Sarajevo- Podružnica „Elektro distribucija“ Zenica i DRVOPLAST d.o.o. Busovača koje zastupa H.S., te izvršio uplate dana 4.1.2022.godine i 7.3.2022.godine na ime duga po osnovu Sporazuma,

-da je povodom tužbe tužitelja podnesene dana 11.5.2022.godine protiv tuženog radi predaje u posjed radne mašine i naknade štete, donesena presuda od strane Općinskog suda u Kiseljaku broj 49 0 P 062097 22 P od 6.1.2023.godine kojom je djelimično usvojen tužbeni zahtjev tako što je tuženi tuženi obavezan da tužitelju S.H. da na ime protuvrijednosti radne mašine traktor tipa „Fiat“ tip 880 DT proizveden 1980.godine isplati iznos od 3.827,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 13.6.2022.godine, dok u preostalom dijelu naknade vrijednosti za ovu mašinu, kao i protuvrijednost za putničko vozilo Passat proizveden iz 2008.godine odbijen kao neosnovan, te isto tako odbijen je sa tužbenim zahtjevom povrat predmetnog traktora „Fiat“ i vozila Passat u posjed,

-tužitelj je podnio tužbu i protiv pravnog lica „Drvoplast“ d.o.o. Busovača radi neosnovanog bogaćenja jer je isti platio račune za električnu energiju za „Drvoplast“ d.o.o. Busovača, te tražio inspekcijski nadzor u tom privrednom društvu, a tuženi krivičnu prijavu dana 15.11.2021.godine protiv tuženog i R.A. zbog osnovane sumnje

da su otuđili imovinu firme „Drvoplast“ d.o.o. Busovača, a sve iz razloga porodičnih razmirica.

Žalitelj žalbom osporava pobijanu presudu kroz žalbene navode da je sud povrijedio odredbu čl. 8.stav 1. ZPP-a na način da nije cijenio svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa drugim, slijedom čega je činjenično stanje pogrešno utvrđeno i na tako utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Shodno paragrafu 948. Opšteg građanskog zakonika, za uspjeh u parnici radi opoziva ugovora o poklonu, tužilac je, na temelju čl. 7.stav 1. i 123. stav 1. ZPP-a u obavezi da dokaže postojanje grube neblagodarnosti, koja prvenstveno podrazumijeva takvo ponašanje poklonoprimalca prema poklonodavcu koja se identifikuje sa obilježjima krivičnog djela kojim se povređuje tijelo ili vrijeđa poštenje, sloboda ili imovina poklonodavca, te da shodno tome poklonodavac osjeća kajanje zbog zaključenja ugovora o poklonu, tako da se isti osjeća ponižen i uvrijeđen.

Međutim, kada je u pitanju primjena pravnog pravila iz paragrafa 948. OGZ-a, zakonski termin „gruba (velika) neblagodarnost“ je u biti neodređen pojam, odnosno pravni standard, a ocjenu da li se postupak primatelja dara prema davatelju dara može kvalificirati kao gruba neblagodarnost vrši sud uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja. U tom smislu, u cilju sudsko-terminološkog određenja ovog pravnog standarda, gruba neblagodarnost (nezahvalnost) podrazumijeva povredu tijela, časti slobode i imovine darodavatelja koja predstavlja kazneno djelo ili, prema stajalištu domaće sudske prakse i sudske prakse zemalja u okruženju (koje još uvijek primjenjuju ovo pravno pravilo iz OGZ-a), drugo ponašanje koje ne mora sadržavati obilježja kaznenog djela, ali je neophodno da bude takve prirode da se po općeprihvaćenim standardima sredine u kojoj darodavatelj i daroprimalac žive, smatraju nemoralnim postupcima, odnosno takvim postupcima koji ugrožavaju tjelesni ili psihički integritet darodavatelja ili druge bliske osobe.”

Gruba (velika) neblagodarnosti (nezahvalnost) određuje se prema „aršinima i shvatanjima društvene sredine davatelja i primatelja dara“. U tom smislu, uobičajeno se cijene okolnosti kao što su vladanje primatelja poklona i njegov utjecaj na kasnije odnose sa darodavateljem, ranije ponašanje oba ugovaratelja i njihovo uobičajeno ophođenje, da li se radi o izoliranom (ekscenoznom) slučaju ili se pak radi o kontinuiranom poremećaju u njihovim odnosima, da li je darodavatelj svojim aktivnostima (is)provocirao primatelja dara, da li je darodavatelj star ili bolestan te da li se, po prirodi stvari, očekuje da u budućem periodu davatelju poklona treba pojačana pažnja i briga, da li se davatelj i primatelj poklona, pored ugovornog odnosa, nalaze u nekom drugom posebnom, zakonom reguliranom odnosu (bračni partneri, roditelj i djeca, braća i sestre itd.) obzirom da su njihovi međusobni odnosi, u tom slučaju, ne samo regulirani pravnim (ugovornim) regulama, nego su također obuhvaćeni i moralnim i običajnim vrijednostima, i sl.

Iz naprijed citiranog paragrafa 948.OGZ-a i njegovog tumačenja u sudskoj praksi izvodi se zaključak da se prilikom utvrđivanja postojanja grube neblagodarnosti moraju cijeliti sve okolnosti konkretnog slučaja koji zadatak je prvostepeni sud izvršio pravilnom primjenom čl. 8. i 191. stav 4. ZPP cijeneći svaki dokaz pojedinačno i u međusobnoj vezi zaključivši da tužitelj shodno svojoj obavezi iz čl. 7. stav 1. i 123.stav 1. ZPP nije dokazao postojanje grube neblagodarnosti.

Iz činjeničnog stanja prvostepenog suda proizilazi da porodični odnosi u porodici H. bili narušeni uslijed brakorazvodne parnice između tužitelja i majke tuženog, zbog čega je tužitelj predložio tuženom da se zakluče sporni ugovori kako bi osujetio majku tuženog u namjeri da na imovini koja je predmet ugovora stekne suvlasnički dio po osnovu bračne stečevine. Sporni ugovori su zaključeni dobrovoljno i bez ikakve prisile, nakon čega je tuženi svojom odlukom, kao jedini osnivač i vlasnik pravnog lica „Drvoplast“ d.o.o. dana 26.10.2020.godine razriješio tužitelja dužnosti direktora i imenovao sebe, što nije omelo tužitelja da i dalje radi u pravnom licu sve do dana 14.9.2021.godine kada mu se otkazuje ugovor o radu zbog smanjenja obima poslova, nakon čega se na osnovu naloga JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo od 30.11.2021.godine isključuje električna energija pravnom licu „Drvoplast“, da bi tužitelj, u svojstvu direktora tog pravnog lica, iako mu je moralo biti poznato da to nije i da na taj način ne može istupati prema trećim licima, zaključuje sporazum o plaćanju duga u ratama u vrijeme kada nije bio ni u radnom odnosu u Drvoplastu. Iako je odlukom tuženog od 26.10.2020.godine razriješen dužnosti direktora sve do mjeseca juna 2021.godine koristio je biznis karticu „Drvoplasta“ d.o.o. podižući sa njegovog računa novčane iznose u rasponu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM nakon čega mu je odlukom tuženog kartica oduzeta, ali je i dalje nastavio da koristi imovinu koja je predmet ugovora o poklonu, odnosno nekretnine upisane u posjedovnom listu 1003 k.o. ... i posjedovnom listu 1448 k.o...., na kojim je osporavanim ugovorom o poklonu zadržao doživotno pravo uživanja i korištenja, u čemu ni po njegovim navodima, nije onemogućen. Nesporno je da su odnosi nakon toga narušeni, da su od strane tužitelja pokrenuti parnični postupci kako protiv tuženog u kojim je djelomično udovoljeno zahtjevu tužitelja, ali i protiv pravnog lica „Drvoplast“ zbog neosnovanog bogaćenja zbog plaćanja računa za električnu energiju koju je tužitelj dobrovoljno platio zaključivši sporazumu u svojstvu direktora, iako u tom periodu nije bio ni u radnom odnosu, nakon čega je podnesen zahtjev za inspekcijski nadzor, ali i krivična prijava tuženog protiv tužitelja zbog otuđenja imovine pravnog lica. Nesporno je da su odnosi narušeni do te mjere da je između stranaka dolazilo i do fizičkih obračuna.

Suprotno žalbenim navodima, ovako utvrđeno činjenično stanje ne daje uporišta za zaključak da promjene ponašanja tuženog predstavljaju čin grube neblagodarnosti, uključujući i otkazivanje ugovora o radu, koji je otkazan zbog smanjenja obima poslova, nakon čega je uslijedilo isključenje električne energije zbog neplaćanja računa za električnu energiju što upućuje na zaključak da pravno lice nije bilo u dobrom ekonomskom stanju, slijedom čega se ne može prihvatiti zaključak da je tuženi iskoristio poziciju direktora da bi otkazao ugovor o radu tužitelju i ostavio ga bez električne energije. Kako kod ocjene postojanja grube neblagodarnosti treba sagledati i ponašanje poklonodavca, koji je u konkretnom slučaju neovlaštenim korištenjem biznis kartice podizao novčane sredstva sa računa firme i neovlašteno prema trećim licima istupao kao direktor, čak i nakon prestanka ugovora o radu, nesmetano koristeći nekretnine koje su predmet ugovora o poklonu, na kojim je zadržao pravo doživotnog korištenja, i registrirao poslovni subjekt „KORITO“ d.o.o. Busovača, čiji je jedini osnivač i lice ovlašteno za zastupanje, ne mogu se uzeti kao osnovane tvrdnje iznesene u toku postupka, pa i u žalbi, da je tuženi namjerno otkazao ugovor o radu i ostavio tužitelja, bez sredstava za život, električne energije, kao i da mu je to bila namjera, kao i da je žalitelj doveden u takvo ekonomsko i životno stanje da nema sredstava za egzistenciju i da živi u nehumanim uslovima,

bez potrebne brige tuženog, kao poklonoprimca. U situaciji kada su žalitelju stajale na raspolaganju nekretnine u površini od 113.244 m², koje je predmet ugovora o poklonu, a koje je mogao da uživa, u čemu ga ni tuženi nije sprečavao, te u registru upisan kao vlasnik i osnivač privrednog subjekta „KORITO“ d.o.o. Busovača, sa sjedištem Podstijena bb Busovača, ne može se prihvatiti tvrdnja da je tuženi bio u obavezi da ga izdržava, da ga je ostavio bez sredstava za život i da je imao namjeru da takvo što učini zbog poremećenosti njihovih odnosa.

Uzevši u obzir ovako utvrđeno činjenično stanje, te cijeneći i ponašanje žalitelja nakon zaključenja ugovora koji je zaključio bez namjere da tuženom prepusti imovinu koja je predmet tih ugovora, zadržavajući pravo korištenja nekretnina uz ugovaranje zabrane prodaje od strane tuženog, sa jedne strane, a sa druge poduzimajući takve radnje u pravnom licu „Drvoplast“ d.o.o iz kojih proizilazi da ni tuženi nije mogao nesmetano obavljati poziciju direktora i vlasnika, zbog neovlaštenog podizanja novca sa računa firme od strane žalitelja i njegovog istupanja prema trećim lica kao zakonskog zastupnika firme, ne može se izvući zaključak da čin neblagodarnosti, naročito ne grube, na strani tuženog doista i postoji, neovisno od činjenice do koje mjere su odnosi između parničnih stranaka, kao oca i sina, poremećeni čemu je u znatnoj mjeri doprinio i sam žalitelj, uključujući i podnošenje krivične prijave od strane tuženog, ali vođenje parničnog postupka u predmet broj: 49 0 P 062097 22 P od 6.1.2023.godine.

Tužbenim zahtjevom je tražen opoziv Ugovora o prijenosu udjela u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača zaključen dana 26.10.2020.godine između tužitelja i tuženog kao i Odluku o razrješenju i imenovanju direktora u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine između tužitelja i tuženog.

Članom 320. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine FBiH", br. 81/2015 i 75/2021 od 22.09.2021.) je propisano da su udjeli u društvu prenosivi, a stavom 2. da se prijenos udjela vrši pisanim ugovorom i nasljeđivanjem. Sljedećim članom je regulisano pravo preče kupnje udjela. Iako je ugovor o prijenosu udjela regulisan Zakonom o privrednim društvima, suštinski kao teretni, a ne dobročini, te da je tim ugovorom prenesen udio tužitelja kao jedinog člana društva u iznosu od 2.000,00 KM bez naknade na tuženog, i ovaj ugovor (o prijenosu udjela), se ima smatrati ugovorom o poklonu jer je udio, koji predstavlja imovinu, prenesen bez naknade na tuženog, jer Zakonom o privrednim društvima takva mogućnost nije zabranjena. Dakle, kod ocjene pravilne primjene materijalnog prava bilo je neophodno poći od činjenice da je ugovor o poklonu dvostrani pravni posao, u kojem se jedna strana (poklonodavac) obavezuje da drugoj strani (poklonoprimcu) prenese određena prava svojine, odnosno neka druga prava, ili da izvrši određenu korist, te od odredbe čl. 99. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Službeni list R BiH br. 2/92, 13/93, 13/94 i Službene novine F BiH br. 29/03 i 42/11) te cijeliti da se ovakav prijenos prava svojine na udjelu ima smatrati poklonom. Neke od osnovnih karakteristika ovog ugovora jesu to da je isti jednostrano obavezan i dobročin. Jednostranu obavezanost čini to, da po sklapanju ovog ugovora obaveza nastaje samo na strani poklonodavca (obaveza prenosa prava predajom stvari ili obećanjem predaje stvari, kao i obaveza naknade štete), dok dobročina označava da poklonoprimac ne daje poklonodavcu nikakvu naknadu za ono što dobija od njega, po osnovu ugovora o poklonu. Obzirom da

Ugovorom koji je naslovljen kao Ugovor o prenosu udjela nije ugovorena naknada, te da je žalitelj pravo svojine na udjelu prenio na tuženog, bez ugovorene naknade, i ovaj ugovor se ima smatrati ugovorom o poklonu, u odnosu na koji je pravilno odbijen tužbeni zahtjev zbog nedokazanosti neblagodarnosti.

Pravilnom primjenom čl. 2. stav 1. ZPP i paragrafa 948. Općeg građanskog zakonika prvostepeni sud odbija zahtjev tužitelja za opoziv Odluke o razrješenju i imenovanju direktora u društvu za proizvodnju „Drvoplast“ d.o.o. Busovača od 26.10.2020.godine, kao i da nalaži tuženom da poduzme radnje radi uspostave ranije odluke o razrješenju dužnosti direktora ili da tužitelj na osnovu ove presude izvrši promjene u licu ovlaštenom za zastupanje društva kod Općinskog suda u Travniku, a sve zbog iskazane neblagodarnosti tuženog u odnosu na poklonoprimeca-tužitelja, kao i zbog nemanja nužnih sredstava za život poklonodavca uz obrazloženje da odluka o razrješenju i imenovanju direktora društva se ne može opozivati, već eventualno tražiti njeno poništenje iz zakonom propisanih razloga. Kako sud u skladu sa čl. 2.stav 1. ZPP odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u tužbi, te da je žalitelj tražio opoziv Odluke o razrješenju i imenovanju direktora, pozivanjem na neblagodarnost, kao razlog za opoziv ugovora o poklonu, što ova odluka nije, te da se razrješenje direktora društva za ograničenom odgovornosti vrši u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima iz razloga koji su propisani tim zakonom, koja se može pobijati u skladu sa tim Zakonom, a ne Općim građanskim zakonikom i to iz razloga neblagodarnosti ugovora o poklonu, prvostepeni sud je pravilno odbio ovaj zahtjev tužitelja, čiju osnovanost s obzirom na ograničenja iz čl. 2.stav 1. ZPP nije moguće usvojiti ni u kojem slučaju.

Dakle, prvostepeni sud je pravilno primijenio čl. 8. ZPP, izvedene dokaze cijenio pojedinačno i u međusobnoj vezi, utvrdivši činjenično stanje koje kao pravilno prihvata i ovaj sud. Suprotno žalbenim navodima prvostepeni sud je pravilno prihvatio iskaz tuženog u dijelu gdje tvrdi da je tužitelj neovlašteno koristio novčana sredstva sa računa firme u vrijeme kada nije bio direktor, već zaposlenik, kojem je prema izvedenim dokazima isplaćivana plaća za obavljeni rad, kao i kada je utvrdio da se prema trećim licima predstavljao kao direktor zaključujući ugovore/sporazume i plaćao dug po istom, nakon čega je tužio pravno lice „Drvoplast“ po osnovu neosnovanog bogaćenja uz obrazloženje da je to morao učiniti jer mu je isključena struja. U situaciji kada tužitelj shodno svojoj obavezi iz čl. 7.stav 1. i 123. stav 1. ZPP nije predočio dokaze da je novčana sredstva koja je dokazano podizao sa računa firme „Drvoplast“ upotrebljavao za potrebe firme, a ne lične, naročito u situaciji kada je firmi nakon toga isključena i električna energija, te prema iskazu tuženog zbog štetnih ugovora o cesiji koje je zaključio tuženi predstavljajući se kao zakonski zastupnik firme nanosena štete u novčanom iznosu od 124.000,00 KM, što je imalo za posljedicu da je firma ostala bez sredstava, ne mogu se prihvatiti kao osnovani njegovi navodi izneseni u žalbi da je prvostepeni sud učinio povredu čl. 8. ZPP na njegovu štetu, utvrdivši činjenično stanje koje ne pogrešno, što se u konačnom odrazilo i na pravilnu primjenu materijalnog prava. Prvostepeni sud je pravilno primijenio čl. 126. ZPP kada je odbio zahtjev za opoziv ugovora o poklonu kao nedokazan jer izvedeni dokazi ne daju dovoljno uporišta za zaključak da je ponašanje tuženog nakon zaključenja ugovora o poklonu takve težine da predstavlja grubu povredu u odnosu na život, tijelo, slobodu, ličnost ili imovinu poklonodavca, odnosno da se mogu smatrati nemoralnim, da ugrožavaju tjelesni ili psihički integritet poklonodavca, koji je i sam doprinio narušavanju odnosa.

Prvostepeni sud nije povrijedio odredbu čl. 102. stav 2. ZPP kada je na glavnoj raspravi održanoj dana 10.5.2024.godine prihvatio kao dokaz tuženog Aktuelni izvod iz sudskog registra za firmu „Korito“ d.o.o. Busovača br 051 -0-Reg Z-22-00 1904 od 29.12.2022. godine koji se odnosi na osnivanje firme ili pravnog subjekta osnivača, vlasnika i direktora S.H. pravilno zaključivši da je navedeni dokaz nastao nakon održanja i pripremnog ročišta (10.3.2022.godine) i ročišta za glavnu raspravu (22.6.2022.godine). Navedeni član daje za pravo stranci da predloži novi dokaz na glavnoj raspravi ukoliko učini vjerovatnim da ga nije mogla predložiti ranije. Kako iz stanja u spisu proizilazi da se tuženi u ranijem toku postupka nije pozivao na činjenicu da je tužitelj, odnosno žalitelj osnivač i vlasnik firme „ KORITO“ istaknuvši tu činjenicu i predloživši dokaz na glavnoj raspravi tek u ponovljenom postupku učinio je vjerovatnim da bez svoje krivice to nije mogao učiniti ranije. Stoga, žalbeni navodi o povredi čl. 102. stav 2. ZPP nisu osnovani.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Odluka o troškovima žalbenog postupka tužitelja donijeta je primjenom odredbi iz člana 387. stav 1. 386. stav 1 i člana 397. stav 1. ZPP. Tužitelju temeljem odredbe čl. 386. stav 1. ZPP-a ne pripadaju troškovi sastava žalbe u traženom iznosu od 1.053,00 KM, koja je odbijena kao neosnovana. Izdatak koji je tuženi imao zbog davanja odgovora na žalbu za ishod ovog žalbenog postupka nije bio potreban, radi čega tuženom saglasno odredbi iz člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku ne pripada pravo na naknadu tih troškova u traženom iznosu od 1.053,00 KM.

Kako ne stoje ni ostali žalbeni razlozi koje ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih člankom 231. ZPP, a niti razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 226. ZPP, to je valjalo žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi.

Predsjednik vijeća

Senad Begović